

5 30

B. C. D.
DISSERTATIO GRADUALIS,
HYPOTHESIN HISTORICAM
DE
CAUSSIS
GOTHICARUM
IN
ROM. IMPERIUM
EXPEDITIONUM,
BREVITER SISTENS,
QUAM
ADSENT. AMPL. FAC. PHILOS. IN REG. ACAD. UPS.
PRÆSIDE,
MAG. CAROLO FR.
GEORGII,
HISTORIAR. PROFESS. REG. ET ORDIN.
FAC. PHIL. H. T. DECANO,
CANDIDÆ BONORUM CENSURE MODESTE COMMITTIT
FRANCISCUS WESTERDAHL,
OSTRO-GOTHUS.
IN AUD. CAROL. MAJ. D. 9 JUN. MDCCCLXI.
H. A. M. S.
HOLMIAE,
EXCUDIT PETR. HESSELBERG.



MURAKINTO
I N D.

§. I.

Expeditiones varias ab auctoīs populis in australiores Europæi orbis plagas quondam fuisse suscep-
tas, adeo est in confesso, ut qui negare fuerit
ausus, næ ille fidem omnem historicam floccā
pendere, ac in dubium vocare dicendus est. Sed vero
an nostra ex Seandinavia, ut vulgo est creditum, erupe-
rint omnia omnino tot gentium examina, quæ longe la-
teque universam fere per volitarint Europam ac deva-
starint, de eo quidem omnes inter non convenit. Alios
ut taceam, CLUVERIUS & recentior illo RAIJERUS suæ,
id est, Borussorum genti, antiquum istud vindicare sunt
annisi nomen Gothorum, quos ex Scanzia insula, quasi
officina gentium aut certe vagina nationum, egressos memo-
rat JORNANDES. Horum contra conatus represserè for-
titer nostrates & labefactatae JORNANDIS auctoritati suc-
currentes, Gothicī nominis decus nostris Scandianis iwe-
re adserunt, maxime STIERNHIELMIUS & VILDIU.S.
Nos, media incedentes via, uti præcipuam harum ex-
peditionum gloriam nostris credimus Gothis esse tribu-
endam, tanquam primis illarum auctoribus atque exe-
cutoribus, ita nec aliis populis istius societatem gloriae
invi-

invidentes, omnes quotquot fuerint, Gothorum cohoret
 sola ex Sviogothia provenisse statuimus, quin po-
 tius hos, Patria egressos, alios perplurimos sibi adjun-
 xisse itineris atque expeditionum comites, & aucto sic
 per viarum longitudines agmine, in immensum excre-
 visse numerum, vero nobis videatur simillimum. At
 huic quidem indagini nostras committere vires non au-
 demus: sed in illo tantum versabitur præsens qualiscun-
 que opella, ut aliis, qui plus habuerint & otii & inge-
 nii, subministretur occasio, de caussis harum expeditio-
 num, quas maxime in Romanum Imperium novimus
 suscepitas, altius inquirendi. Est vero hac in re, ut in
 alia omni, nostris a temporibus longissime remota, &
 ubi, ipsam ob antiquitatem, monumentorum fides vel
 vacillaret vel defecerit, locus conjecturis, quæ siquidem
 rei naturæ fuerint adtemperatæ, id habent utilitatis, ut
 viam ulteriori examini sternant. Et sic in Historicis,
 quemadmodum aliis in scientiis, admitti quoque solent
 hypotheses, ad explicandum eventum quendam, de quo
 aliqui constat, compositæ: modo caveatur solicite ab
 eo, ne cum ipsis factis confundantur, nec, quæ illu-
 strandæ solummodo rei cuidam gestæ inservire debuis-
 set, conjectura verisimilis, indubia esse veritatis perhi-
 beatur. Hac mente Vildianam hypothesin de caussis
 Gothicarum expeditionum proponere, & prout tulerint
 & temporis & tenellarum facultatum rationes, recense-
 re instituimus; nihil quidem novi allaturi, sed nostræ
 tantum in pervolvenda Patriæ Historia qualiscunque in-
 dustriæ leviculum edituri specimen: cui proposito B. L.
 mitiori censura favere dignetur.

§. II.

Ut omnis vitetur ambiguitas, id mox in limine verbo fuerit monendum, nobis sermonem non esse de antiquissimis ex nostra arcta emigrationibus, quas, sexto jam post universale dilavium seculo & subsecutis, contingit volunt RUDBECKIUS nostras & qui eum sequuntur. Hæc argumenta antiquariis relinquentes excludenda, digitum in illa intendimus tempora, his multo recentiora, quibus certiori constat fide, Historicorum haud æquivocis nixa testimoniis, exiisse in reliquam Europam australem septentrionis populos. Cur vero fides suas deseruerint in aliasque invaserint regiones, non una est auctoribus sententia. Et CLITARCHUM quidem, qui de Cimbrorum emigratione locutus, eam reciprocanti maris, quod accolebant, accessui recessuque adscribit, refutat ipse STRABO (Geogr. p. 449.), ridiculum existimans, eos naturali ac sempiterno æstui, quotidie bis contingentem, iratos, solum vertisse. Nec magis hue facit, vel ad fidem est pronius, quod de iisdem Cimbris prodit FLORUS (l. 3. c. 3.), eos, *cum terras eorum inundasset Oceanus, novas sedes toto orbe quassasse*. Istiusmodi namque aquarum irruptio eo minus pro vera Cimbricæ expeditionis causa habenda videretur, quo est evidentius, non opus fuisse, ut undarum vim & impetum effugient Cimbri, tanta bellorum ac longissimi itineris subire discrimina, nec vel Galliam occupare vel Italiam petere, quod fecere utrumque; sed suffecisse isti obtinendo fini, si proxima in vicinia substitissent, subsidente forte inundatione, in pristinas remeaturi sedes. Propius forsan rem tangere videntur, qui ingentem illum incolarum numerum accusant, quibus olim frequentabatur
bo-

boreus orbis. Quare vero ille tantæ quondam patuerit hominum multitudini suo more erudite & argute exponit. **Illustr. MONTESQUIOU:** „Ces essais de Barbares, „*inquis*, qui sortirent autre fois du Nord, ne paroissent pas aujourd' hui. Les violences des Romains avoient fait retirer les peuples du Midi au Nord: tandis que la force, qui les contenoit, subsista, ils y resterent: quand elle fut affoiblie, ils se répandirent de toutes parts. La même chose arriva quelques siècles à près. Les conquêtes de Charle Magne & ses tyrannies avoient une seconde fois fait reculer les peuples du Midi au Nord. Si tôt que cet Empire fut affoibli, ils se porserent une seconde fois du Nord au Midi. Et si aujourd'hui un Prince faisoit en Europe les mêmes ravages, les nations repoussées dans le Nord, dossées aux limites de l'univers, y tiendroient ferme, jusqu'au moment qu'elles inonderoient & conquereroient l'Europe, une troisième fois. Hæc ille. Sed missis aliorum ista de re sententiis, nostræ hypothesi paucis in medium proferendæ accingimur, quæ originem & caussas expeditionis tam Cimbricæ, quam ceterarum, ab Odinianis institutis arcessit, & ab internecino odio, quo in Romanos ferebatur, quodque ad omnes arctoas gentes creditur transmisisse.

§. III.

Nemini non est notum, qui Patrias res vel primis gustaverit labris, celebratissimum Septentrionis Monarcham statusque mythici auctorem Odinum, ex Asia ac Maeotidis paludis confinio, ubi Asiarum Reipublicæ, quæ magni illius Scythici Regni pars erat, imperitabat, ad oras arctoas accessisse & aliam fere faciem toti induxisse.

Septentrioni. Qui illius gesta enarrant patrii annales, Romanorum arma, quæ tum Asiam pervagabant, qui busve lacescebantur Reges Cappadoces, Pontici, reliqui, in caussa fuisse ferunt, cur ille, patro solo relicto, regiones borean versus sitas peteret. Ita nostrum Langfedgatal: *Odin flydde fyrer Romverjum Nordur hingad.* Et STURLONIDES (Yngl. c. 5.) refert, illius tempore Romanorum Duces arma sua longe lateque per orbem circumferentes, cunctas nationes sub jugum misisse: factumque ideo esse, ut multi Domini suas possessiones desererent (*Marger Höfdingiar flydde fra deim ofride af sinum eignum*). Hinc Historicorum plurimis nata est opinio, Romanos arma quoque in Scytha movisse & Odinum sua ex sede & Alarum Republica deturbasse. Sed vero quæ seqvuntur, aliud omnino inferre videntur verba. Dicitur namque Odinus sagacissimus & futuri præscius (*Forspar oc Fiolkunniger*) prævidisse imperium sibi olim in septentrione destinatum, ideoque tradita fratribus Regni administratione, cum suis Asiis emigrasse. Hæc qui consideraverit, ut & rerum in vicina minori Asia statum, facile forte ad credendum adducetur, Odinum non plane suam deseruisse Asiaticam ditionem; nec vi armisque Romanorum pulsum suo e Regno in septentrionem profugisse: sed politicis permotum rationibus, ut nempe suæ suæque gentis in posterum prospiceret securitati, longum boreales versus regiones comparasse iter. Possessioni nimirum totius Asiæ, quæ plures inter Reges erat dispertita, inhabant Romani, nunc tædera cum aliis jungendo, nunc aliis infesta inferendo arma. Et quamvis uni alterive eorum identidem blandiendo, amicitiam large propmitterent, id tamen alia non fecis-
se

se eos fini, quam ut altero uterentur ad alterum subjugandum, donec, attritis singulorum viribus, servitutis jugo colla subdere cogerentur universi, locuples testis dudum observavit POLYBIUS. Adeo vero stipitem artiumve politicarum ignarum quis fuisse Odinum credat, ut haec Romanæ dominationis arcana non odoratus fuerit, præsenseritque, subiectis reliquis, Scytharum tandem venturas vices, sibique, qui esset in proximo, reservatum in PolypheMI beneficium. Hoc ut præverteretur imminens malum, non aliud superfuit consilii, quam vel ad Romanorum adrepere amicitiam, vel etiam auxilia circumspicere; ad hostem tantis opibus potentem, si vis ab eo ingrueret aliquando, repellendum idoneam. Prius uti non placebat, quod parum tuta esset Romanorum amicitia, ita ad posterius applicuisse animum creditur Odinus, atque eo maxime consilio producitam adeo parasce profectionem, ut omnes populos, quotquot septentrionibus essent subjecti, & penes quos unos jam esse posset aliquid praesidii, in Romanos instigaret compelleretque ad arma in eos sumenda: eodem prorsus instituto, quo narrat APPIANUS, Mithridatem Ponticum omnem Graciam barbariemque omnem adversus hostes orbis terrarum dominos armare voluisse, quin & audaci facinore ipsam adgredi Italiam & caput Imperii, Romanam urbem: quamvis ille, sive filio Pharnace patris consilia prodente, sive quod nimii moliminis opus esset, tantis exciderit ausis. Hinc Odinus, viarum per Scythiam alioquin non ignarus, adeoque nec compendiariæ illius, quæ in Sveciam duceret, si eo dirigendus fuisset cursus, nec aliud habuisset propositum, tam flexuosum iter, quod describit STURLONIDES, in Gardarikiam

rikiem primum, dein ad Austrum flectens in Saxoniam, cum versus Septentrionem in Daniam & Sveciam denique instituisse creditur, magna slipatus virorum bellicosorum fortiumque (*mikit manfolk*) cohorte, quorum uteretur opera in obtinendo profectionis fine, partim ut auctores essent gentibus, quas una cum eo adibant, expeditionis adversus Romanos suscipienda, partim ut belli forent aliquando & itineris duces. Populos, quos in itinere salutabat, adeo sibi reddidit addictos, adeo politicis suis artibus & *tēnacis opificiis* (*atgervi, idrotter, bragger*) demulcere novit, ut non tantum mythicam Scytharum doctrinam ab eo reciperent, sed etiam secundum illam suas ordinari constituique Republicas, sibi que singulis singulos Odini filios, vel ex comitatu præcipuos, præponi paterentur. Sic Sigurlamus præfectus Gardarikæ, quæ Estoniae Russiæque partem completebatur, Begdegus Saxoniæ, Vestphaliæ Boldegus, Siggo Franconiæ & Daniæ denique Skoldus: Odinus vero ipse, in Sveciam transmitens, sedem ibi & imperii fixit & novæ religionis, quæ ipsa imperii destina esset futura.

§. IV.

Erat vero illa tota quanta ad consequendos, quos sibi proposuerat, fines Odinus comparata. Ut dogma istud primarium, quo, Scythicæ *παλιγγενεοίς* beneficio, divinam ementitus originem, cultum honoresque divinos sibi tribui affectabat, silentio prætervehar, omnis Walhallica doctrina eo spectabat unice, ut ad fortia & præclara facinora in bello edenda incenderentur civium animi, novo huic septentrionis Regnatore ac Deo subiectorum. Ad *Walhallum* seu *Gimle*, supremam illam beatorum manum post fata sedem, non patebat aditus, nisi heroi-

heroibus, qui ex vulneribus morientes, per illustria fa-
 cta, per ausa virilia, per res denique magno animo for-
 titer excellenterque in bello gestas, nominis sibi pepere-
 rant immortalitatem, aeternis tum gaudiis & felicitate
 consummatissima mactandi. Contra illi, qui nulla incla-
 rescerent bellica fortitudine, quique sua morerentur mor-
 te, ad heles seu inferni detrudebantur atra domicilia. Et
 communis ista de violento mortis genere quærendo per-
 sasio, ex disciplina Odiniana, ita omnem arctoum in-
 cesserat populum, ut, qui aliter non possent, quibusve
 alia non pateret inclarescendi via, ex præruptis saxis mon-
 tibusque (attestapi) se præcipites darent, incruentum e
 vita discessum fastidientes & ad Walhallæ sic gaudia pro-
 peraturi. Hinc nullis nec calamitatibus territi, nec peri-
 culis, mortem contemnebant laudato vulnere Getæ. Por-
 ro publicæ etiam leges, quas tulisse perhibetur Odinus,
 quæque imperabant officia amicis, cognatis civibusque
 aliis præstanta, ad eundem hunc finem conducebant.
 Contubernia veterum loquor (fosterbröðralag) & vindi-
 etam hæreditariam (Vigarf), quibus cœptum ob inju-
 riæ illatam, vel patratam cædem, bellum a posteris es-
 set continuandum ad hostis usque internacionem. Ex-
 emplo fuerit bellum istud continuum ac seculare, quod
 cum Anglis gessere Reges Lodbrochidæ, indignam ne-
 cem Ragnari patris ulturi. Ad hæc, ne suis deesset sacra
 auri famæ & divitiarum adipetendarum stimulus, cavit
 Odinus, ut rego illo, in quo cremarentur demortui, im-
 poneretur simul flammis devorandum, quicquid defunz-
 etis faisset auri rerumque pretiosarum, quibus post mor-
 tem frucentur illi; dictans, quo lautiori supelleætile sti-
 pati hacce ex vita demigrarent, eo illos in altera Walhal-

lica futuros feliciores. Hæc aliaque Odiniāna instituta, quæ Asamal in septentrionis annalibus vocitari creduntur, quæque una cum ipsa lingua ad omnes boreales gentes, immo Anglos & Belgas, transiere, eo in universum spectabant omnia, ut odium, in Romanos concitatum perennaret; quandoquidem sic prisei septentrionales non modo ad bellicæ virtutis studia inflammabantur, sed etiam ad veteres majorum Asarumque, quos lacefserant suis in sedibus vel lacefserere conati fuerant Romani, ulciscendas injurias, & divitias denique ingentes, ex præda & opimis ipsius Romanæ urbis spoliis, comparandas, investigabantur. Quod vero immanissimo & intermorituro nunquam odio hosce adversus hostes flagravit omnes isti populi, id quidem ex multis tam ipsius JORNANDIS, quam VARNEFRIDI, ISIDORI aliorumque, qui illorum res perscripsere, testimoniis infinitis fere abunde constituerit.

§. V.

Primus Odiniānae expeditionis fructus censemur Cimbrorum in Italiam expeditio, quæ sat apertis indiciis produnt auctores sibi Romanæ urbis excidium habuisse propositum: & excidissent forsitan, nisi & remoratae fuissent Venetæ deliciæ, ut Hannibalem Capuenses, & Marius illi seculo contigisset. Ita vero nostro, quod explicamus, in systemate, ponendi fuerint calculi. Odinus, postquam omnibus in locis, quæ peragraverat, immanis adversus Romanos odii impresserat vestigia, constitutus jam in Regali Sveciæ solio, unde Gylfonem, suis artibus delinitum fascinatumque detruferat, civium omnium ad se amore studiisque allectis, destinata ut eo rectius efficerentur, Cimbros primum aliasque borealis Germaniæ gentes permovit ad istam expeditionem suscipi-

scipiendam, qua Romanum imperium ab occidente ad-
 gredentur; mox Gothos, illius ex nomine ita adpel-
 latos, impulit, ut in regiones Romanorum, ad orientem
 sitas, uno eodemque cum Cimbris impetu irruerent.
 Quod autem in Eddicis dicitur, illum auctorem fuisse
 Gylfoni instituendæ in veterem Asgårdiam profectiōnis,
 id ita accipi debere autumatur, eum perswasisse Gylfo-
 ni, ut Gothicæ exercitus emigrantis bellique istas in oras
 transferendi dux vellet esse; & sic foret Gylfo, hac ex
 occasione nostratisbus *Ganglere* dictus, idem, qui JORNAN-
 DIS Bericus; quo ipso Cimbrici quoque exercitus dux
 designatur, a PLUTARCHO Bojorik adpellatus, nomine
 non proprio, sed fausto omne ex ipsa re imposito &
 ducem imperatoremque significante (*Be-Her-Rik*; exer-
 citus ex oppidis vel sedibus prodeuntis Rector). Et
 hæc prima fuisse fertur Gothorum versus orientales Ro-
 mani imperii fines emigratio, quam quidem caruisse suc-
 cessu ipse meminit JORNANDES. Miraretur forte quis-
 piam, nullam istiusmodi expeditionum fieri mentionem
 in Islandorum annalibus, quorum maxima esset isto in-
 argumento auctoritas. Ast non penitus silleri illas ab Is-
 landis, sunt qui ex eo colligant, quod dicatur Svegde-
 rus, secundus post Yngvium Freyerum Rex, versus o-
 rientem profectus, permultos sibi junctos cognatione
 ibidem reperiisse, & integrum quinquennium istæ pe-
 regrinationi impendisse; quæ ita explicata volunt, quod
 ille loca petierit, ubi exterorum atque egressorum e pa-
 tria Gothorum exercitus commorabatur, cuius rebus
 adversus Romanos gestis ille interfuerit, nonnullarum
 forte expeditionum Dux. Nec mira illa, quæ exteros
 inter Gothos nostrosque intercedit nominum conveni-
 entia

entia indigna videtur, ad quam adtendatur: & adeo si-
bi congruunt STURLONIDIS Fiolnerus & Philimerus
JORNANDIS, ut parum absit, quin statuatur, non diver-
sas, sed unam indicari personam. Deinde Islandorum si-
lentium, si ponatur, non semper valere ad ipsam rem
negandam, largiendum omnino fuerit; idque vel inde-
sit manifestum, quod ipsa Christianæ religionis in se-
ptentrionem advenientis cunabula, tanti res momenti,
ab Islandis sileantur.

§. VI.

Ipsa superstite Odino, ingentis moliminis opus hoc-
ce, quod eversionem Romæ, terrarum orbis dominæ,
Romanoque imperio destructionem & interitum mini-
tabatur, perfici atque ad umbilicum non potuit perduci.
Interim tamen omnes istæ gentes, quæ ab Odino suis
excitatæ sedibus feruntur, aliæ subjugantes alias, suisque
adplicantes victoriis, quod ait JORNANDES, per Euro-
pæi orbis regiones arma circumferentes longe lateque
sunt divagatæ, nunc has, nunc illas insedentes regiones,
variisque sub nominibus inclutæ. Hinc non Gothi tan-
tum, in OstroGothos VisiGothosque distincti, sed et-
jam Vandali, Gepidæ, Longobardi, Burgundiones, Ala-
ni, Svevi, & qui non, auctoribus memorantur, quorum
adpellations diversæ non impedierint, quo minus ad
unam atque eandem Scythicam originem referantur.
Nostræ non est instituti, nec ferunt vires tenellæ, quæ
varia fuerint singulis domicilia, ob creberrimas mutatio-
nes incertissima, investigare, cum hac in re vel oculatis-
simo cuique versatissimoque aqua hæreat. Id vero di-
cendum, aliquot intercessisse secula, donec, quæ in Ro-
manos hostilia molitus fuisse putatur Odinus, effici ac
con-

consummari potuerint. Gothicus namque exercitus, qui circa priscam Asarum sedem, ad Scythiae extrema & Mæotida paludem, illius ævo creditur substituisse, inde se sensim in orientales Rom. imperii regiones diffudit, Dacieam, Moesiam, Thraciam occupans; postmodum diviso agmine, frequentiores hinc in Græciam, illinc in Italię ipsam irruptiones fecere Goths, quibus res Romana direptui erat, & id quidem eo cum successu, ut ipsa tandem urbs domina, ineunte seculo quinto, a Visigothis occupata, diriperetur & Gothicis accederet victoriis; ipsum vero imperium Romanum graviter concussum & disceptum in partes, suaque jam mole laborans, vulneribus in ipsa viscera adactis, corrueret, Romanumque nomen, non aliter quam in Historiis perennaturum, extirparetur & tolleretur funditus, quæ, nostra in hypothesi, ultima ponitur Odinianorum moliminum meta.

Cum plurima his addi & possent & deberent, temporis pressus angustia, id unum moneo, multa hic in subducendis chronologicis rationibus opus esse cautione. Gothicas expeditiones ultra Sec. IV. p. C. n. quo primum Romanis scriptoribus frequentari cœperunt, proferre veriti sunt inter nostrates magna nomina STIERNHÖKIUS & STIERNHIELMIUS. Sunt quoque qui non admittant, Gothos, Odini tempore, nostris ex oris exciisse, eo quod illi, qui in Hispania & Italia consederint, Odinianos & Deastros & Runas aliaque ejus instituta ignoraverint. Aliud vero ex JORNANDE confici posse videtur, qui Gothicas Genealogias ex illorum fabulis se excerptisse dicens, narrat Gothorum imperantes non pro meritis hominibus, sed pro semi-deis fuisse habitos,

cosque *Anses* adpellatos: quo sub vocabulo, a scribis forte depravato, latere vetus illud *Aſar*, probabili admodum conjectura statuunt nonnulli. Dein quoque JORNANDI Runarum non ignotam fuisse adpellationem patet, quamvis illas non literas, sed sagas crediderit, Gothicō ex exercitu expulsas, de quibus vero rectiora fuit edoctus, qui ante illum vixit, VENANTIUS FORTUNATUS. Ex JORNANDE autem aliud petitum argumentum plus facere videtur negotii. Dicitur namque OstroGothorum gens, cum anno post C. n. 540. destrueretur a Belisario illorum in Italia Regnum, habuisse Reges per annos mille & trecentos, sive, ut habent quidam codices, bis mille omnino. Si vero ponas, istum terminum vel ad annos Urbis Conditæ referri, vel quod forsan rectius, ad Veteris Scythia statum & fundatam, quod habet HERODOTUS, a Targitao ejusque filiis monarchiam, apte satis reprehendentur calculi congruere.

TANTUM.

